

[Ømann.]

lejligheden til at nævne den idé, som vinder mere og mere genklang i befolkningen: at indføre en enhedsskat. Jeg ved meget godt, at det ikke bare er en skattereform, men at det er et forslag om administration, om styring, om kommunernes stilling i samfundet. Folk forstår dette med en så afgørende forenkling. Jeg indrømmer, at det trænger til nogen forberedelse blandt kommunefolk og andre grupper, trænger til en tilvænnning til tanken, men jeg er ikke i tvivl om, at skal vi opretholde en direkte beskatning, er det nødvendigt, at vi holder op med at opkræve alle disse mange skattearter.

Men dette ligger noget fjernt, det indrømmer jeg. Alligevel synes jeg nok, det var rart at besinde sig på, hvad man i en nærmere fremtid — og her mener jeg til året — kan gennemføre af reformer. Jeg ved, der har været en udstrakt enighed her i tinget, ikke bare mellem socialdemokratiet og SF, men også med partiet venstre, det konservative folkeparti og det radikale parti, der har udtrykt samme mening, nemlig at den måde, man ordner skattefradragene på, er aldeles uretfærdig, at der er en meget stor stemning for at konvertere de forskellige fradrag i indkomsten til fradrag i skatten, så de virker ens uanset indtægtshøjde. Det gælder f. eks. forsikrings- og pensionsfradrag, det gælder fradrag på eget hus.

Jeg mener også, det ville være rigtigt over for befolkningen at tilkendegive en vilje til nu at gøre noget alvorligt ved skatteadministrationen. Der er vel ingen, der er i tvivl om, at denne gren af forvaltningen er overadministreret og indrettet på en mærkværdig måde, og at det også ville glæde om ikke hele befolkningen så store dele af den, om der kom en skærpelse af skattekontrollen, kom en samordning af den kontrol, som toldvæsenet gennemfører, med den kontrol, som skattevæsenet gennemfører. Vi ved jo også, at der kommer et forslag om aftrapning af disse afskrivninger på bindende kontrakter, og at der forestår en reform af bygningsafskrivningerne, og det ville vel være rigtigt sådan set at gøre sig klart som en helhed, hvad det er, der forestår, selv om man her i denne ekstraordinære samling kun kan gennemføre ganske begrænsede ting.

Må jeg til sidst sige over for den meget store bekymring, der har været over, at disse forslag er udformet med det perspektiv, at det blev et ja til fællesmarkedet, og at det vil se helt, helt anderledes ud, hvis det bliver et nej, at der ligger meget store skattereserver, som man kan inddrage, og som man kan anvende uden at gå den almindelige befolkning for nær. Jeg nævnte også i går de meget store stigninger, der er på fast ejendom, at det bliver nødvendigt ikke bare af skattemæssige og fiskale hensyn, men også af almindelige økonomiske hensyn at gøre noget ved disse stigninger, og at der stadig væk flourerer et ganske udbredt skattesnyderi.

Ja, jeg ville nævne disse perspektiver, fordi jeg meget gerne vil bort fra, at vi ligesom vælter os fra den ene snævre skatte-situation til den anden, uden at bygge disse snævre situationer ind i en rigtig skattefremtid, ind i en samlet skattereform.

Jeg skal altså udtrykke min velvilje over for forslagene hovedsigtet, men med de forbehold, som jeg har givet udtryk for over for de enkelte lovforslag.

Axel Ivan Pedersen: I folketingsåret 1968-69 foretog folketetinget en omlægning af spiritusafgifterne fra værdiafgift til mængdeafgift, en omlægning, som i sig selv indebærer svigtende samstemmighed mellem afgiften og prisudviklingen, men en omlægning, hvis værdi arbejdsmæssigt og kontrolmæssigt jeg ikke er i stand til at vurdere. Omlægningen medførte en nedsættelse af afgiften på akvavit, endskønt det forholdt sig således, at spiritusafgifter holdede bag efter den almindelige prisudvikling med 10-14 pct., alt efter hvilke sorter det drejede sig om. I dag er afstanden skønmæssigt vel ikke under 20 pct., måske nærmere 25 pct.

Skattenedsættelsen medførte en prisreduktion på akvavit, og jeg udtalte dengang betænkelighed ved det forøgede forbrug og ved, hvad dette ville medføre. Den fungerende statsminister, hr. Ninn-Hansen, søgte at bestride denne opfattelse, men udviklingen har givet mig ret. Forbruget er steget, som oplyst af finansministeren i mandags, med i nærheden af 50 pct. Det er da også forståeligt, at spritfabrikkernes årsberetninger har været meget optimistiske